

Epidemiologische update

RAG 24/08/2020

CONTEXT

Aan de RAG wordt gevraagd om een wekelijkse evaluatie te maken van de epidemiologische situatie in België, op nationaal niveau en sub nationaal, met als doel de gebieden te identificeren waarvoor verhoogde waakzaamheid nodig is en/of extra maatregelen overwogen moeten worden.

De analyse gebeurt in verschillende stappen:

- 1) In een eerste stap wordt er op drie verschillende niveaus (nationaal, provincie en arrondissement) gekeken naar de evolutie van de cumulatieve incidentie over 14 dagen, per 100.000 inwoners. Het arrondissement is geen finaliteit, maar laat toe om snel gebieden te identificeren waar geen noemenswaardige problemen zijn en daar waar de situatie wel zorgwekkend is.
- 2) In de arrondissementen met een cumulatieve incidentie over 14 dagen van $> 50/100.000$ inwoners wordt er gekeken naar de trend van de incidentie, de positiviteitsratio voor de voorbije week (PR, aantal positieve resultaten op het totaal aantal uitgevoerde testen), het type gemeenten (stedelijk of landelijk) en of de situatie homogeen is of niet in de verschillende gemeenten binnen het arrondissement.
- 3) Indien de situatie niet homogeen is in verschillende gemeenten van een arrondissement, in het bijzonder bij grote arrondissementen, wordt er verder gekeken naar de situatie op niveau van de gemeenten, of logisch en epidemiologisch samenhangende groepen van gemeenten. Ook hier wordt er gekeken naar de trend van de incidentie, het aantal gevallen, de PR, het aantal opeenvolgende dagen met nieuwe gevallen, de meeste getroffen leeftijdsgroepen, het type gemeente en het aantal inwoners (in een kleine gemeente kan een beperkt aantal nieuwe infecties leiden tot een snelle stijging), ... Verder wordt er ook nagegaan of er een gekende oorzaak is van een toenemende incidentie, zoals een lokale uitbraak in een woonzorgcentrum, een familiale haard, e.d..
- 4) Tenslotte wordt binnen de arrondissementen waar geen noemenswaardige problemen zijn, verder gekeken op niveau van gemeenten, om gemeenten te kunnen identificeren waar de situatie ook meer aandacht vereist. De analyse voor deze gemeenten verloopt zoals hierboven.

Bij de wekelijkse analyse wordt vooral gekeken naar belangrijke en/of plotse wijzigingen. Er moet vermeden worden dat op lokaal niveau maatregelen te snel en te vaak worden aangepast.

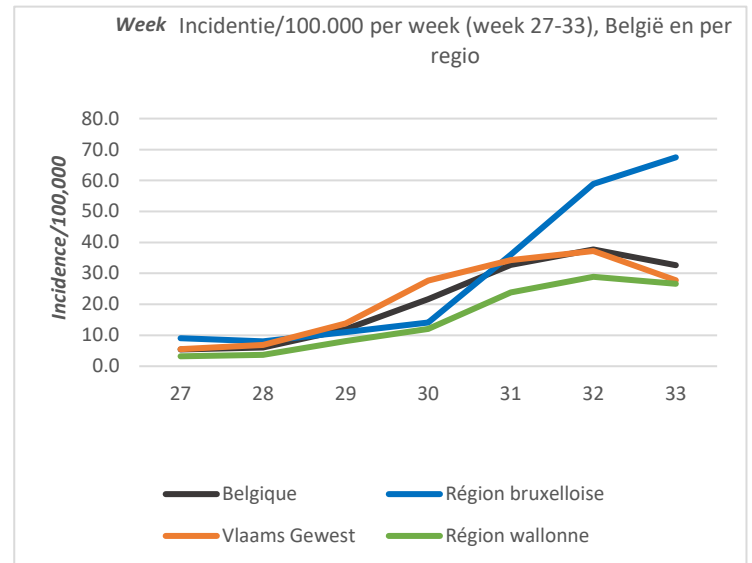
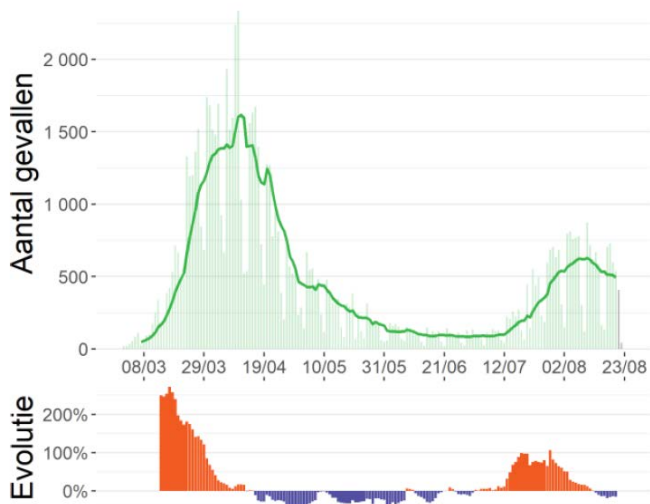
Het advies van de RAG wordt gevalideerd door de RMG en dan doorgestuurd naar het Nationaal Crisiscentrum (NCNN) en de ministers van onderwijs. Voor de gemeenten waar de toestand zorgwekkend is worden de burgemeesters op de hoogte gebracht van het advies, waarna zij kunnen beslissen om de lokale crisiscel samen te roepen. De beslissing over de kleurcode voor de scholen wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de bevoegde minister van Onderwijs.

ALGEMENE EVALUATIE

De verspreiding van het virus vertoont op nationaal niveau tekenen van vertraging. De epidemische curve van aantal nieuwe infecties daalt al meerdere dagen, traag maar progressief (zie figuur). Dit is grotendeels te danken aan een verbetering van de situatie in de provincie Antwerpen, waar dankzij de verstrengde maatregelen, de verspreiding van het virus afgezwakt is.

In Brussel en de Rand blijft de incidentie echter verder stijgen, zij het minder snel. In Wallonië is de situatie globaal stabiel.

Evolutie van het aantal bevestigde gevallen

Op niveau van de provincies is de cumulatieve 14-daagse incidentie $> 50/100.000$ in Antwerpen, Brussel, Luik en Namen. Het reproductiegetal is nationaal en in de meeste provincies nu lager dan 1, maar blijft > 1 in Brussel, Henegouwen, Limburg en Vlaams-Brabant. In de laatste 3 provincies zijn er echter lokaal ook grote verschillen (zie onder arrondissement).

AANDACHTSPUNTEN PER ARRONDISSEMENT

De arrondissementen Antwerpen en Brussel blijven een bron van bezorgdheid, met een cumulatieve 14-daagse incidentie hoger dan $100/100.000$ inwoners en een hoge PR.

Voor Brussel worden alle gemeenten als hoog-risico ingeschat. Ook al is de snelheid van toename de laatste week wel afgenomen, blijft de trend stijgend.

In Antwerpen is de trend al een hele tijd dalend, dankzij de genomen maatregelen. De situatie is echter nog steeds zorgwekkend in de "brandweer zone Antwerpen" (zone waar reeds strengere maatregelen gelden). Voor de andere gemeenten van het arrondissement moet de situatie lokaal beoordeeld worden door de lokale besturen. In gemeenten waar men de komende week een grote terugkeer verwacht van reizigers uit een rode zone moet men extra alert zijn.

Ook de situatie in het arrondissement Mechelen is een aandachtspunt. In bepaalde gemeenten zoals Mechelen, Duffel en Lier worden hoge incidenties en PR geregistreerd en de algemene trend is niet dalend. In Mechelen wordt een deel van de nieuwe infecties wel verklaard door een belangrijke uitbraak in een WZC, maar niet volledig (ongeveer $1/3$ van de infecties). De gemeente is al sedert 29/7 in alert niveau 2 of 3. Omdat het arrondissement klein is, met veel contacten tussen de verschillende gemeenten, geldt de ongerustheid voor het hele arrondissement.

Ook in het arrondissement Halle-Vilvoorde is de situatie zorgwekkend, voor alle gemeenten. Een groot deel van de 35 gemeentes is aangrenzend aan de stad Brussel en de epidemiologische situatie is redelijk homogeen in de gemeenten.

In het arrondissement Hasselt is de situatie zeer verschillend tussen de 17 gemeenten, waarbij sommige gemeenten het zeer goed doen, ook een aantal stedelijke, zoals Hasselt stad, Halen en Herk-de-Stad. In andere gemeenten, die ook bij de eersten waren waar een toename werd vastgesteld in juli, is de situatie niet onder controle (hogere incidentie en PR, geen dalende trend), en wordt er ook herintroductie verwacht door terugkerende reizigers. Gemeenten van bezorgdheid zijn de Oude Mijnstreek: Heusden-Zolder, Beringen en Genk. Besmettingen komen er voornamelijk voor in de allochtone gemeenschap, die in de verschillende gemeenten zijn goed gelinkt zijn. In Houthalen-Helchteren (in het arrondissement Maaseik) is de situatie gunstiger aan het evolueren.

Een bijkomend aandachtspunt is dat vanuit deze gemeenten ook veel gependeld wordt naar de stad Hasselt.

In het arrondissement Sint-Niklaas wordt vooral in de gemeenten grenzend aan de provincie Antwerpen een hogere incidentie geregistreerd, maar de trend is algemeen dalend en de situatie in Antwerpen verbetert ook. De situatie moet wel verder opgevolgd worden.

De toestand in het arrondissement Luik moet nauwlettend opgevolgd worden, maar voorlopig zijn er geen specifieke aandachtspunten.

In het arrondissement Namen moet de gemeente Namen verder van nabij opgevolgd worden. Infecties worden vooral gemeld binnen een gesloten gemeenschap, waarvoor de autoriteiten al maatregelen hebben genomen. In het arrondissement Philippeville is de hoge incidentie vooral te wijten aan een uitbraak in het asielcentrum van Florennes.

In het arrondissement Marche-en-Famenne is de hoge incidentie vooral te wijten aan een hoog aantal gevallen in de gemeente Manhay, gelinkt aan een uitbraak in een asielcentrum. De nodige maatregelen werden er reeds genomen om verdere verspreiding tegen te gaan.

In het arrondissement Charleroi is de situatie redelijk homogeen in de 12 gemeentes, zonder specifieke zones van bezorgdheid. De situatie is het minst gunstig in de gemeente Charleroi, met de hoogste incidentie en een PR van 5%, waar verdere opvolging nodig is.

In het arrondissement Verviers lijkt de situatie redelijk onder controle, behalve in de gemeente Verviers, met vooral een hoge PR (11%) wat doet vermoeden dat er een of meerdere clusters zijn. Dit moet ook verder opgevolgd worden.

Het arrondissement Huy is een eerder landelijk arrondissement, met een laag aantal inwoners, waardoor een beperkt aantal gevallen kan leiden tot een snelle stijging van de incidentie. De hoogste incidentie wordt gemeten in de gemeente Amay, met een registratie van 6 gevallen de voorbije 7 dagen, verspreid over verschillende leeftijdsgroepen. De trend is er wel dalend. Er zijn verder geen specifieke aandachtspunten.

Ook in het arrondissement Arlon zijn er geen specifieke aandachtspunten.

In andere gemeenten (buiten boven besproken arrondissementen) met een hoge cumulatieve 14-daagse incidentie (>100/100.000), zoals Comines-Warneton en Maasmechelen, is de toename te wijten aan lokale uitbraken (in een WZC of elders), waarvoor de nodige maatregelen genomen werden.